

Tillsättande av ett tillfälligt utskott

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 25.03.2024 § 102

Beredningen

förvaltningsjurist Viivi Haanpää

Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige väckte vid sammanträdet 18.3.2023 en motion (som bilaga). Motionen har undertecknats av:

Pasi Kanninen, Timo Pärkkä, Anneli Palosaari, Anja Törmä, Kai- Eerik Känsälä, Tapio Pajunpää, Toni Korkiala, Antti Saari, Ari Huuki, Risto Koljonen, Tapani Hankaniemi, Tapio Peltokangas, Maija-Liisa Pulkkinen, Reetta Hjelm, Tuija Leivo-Rintakorpi, Marja Tiala, Jussi Torppa, Ulla-Riitta Harju, Mauri Lahti, Sakari Ruisaho, Reino Herlevi, Amelie Granvik, Emma Haapasaari, Mika Lintilä, Jaana Puumala, Pia Leinonen och Tiina Isotalus.

I motionen konstateras det följande: "Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige för Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite anser och har vid sitt möte 22.2.2024 beslutat att Sari Innanen inte åtnjuter Centerns fullmäktigegrupps förtroende i sitt uppdrag som ordförande för välfärdsområdesstyrelsen. Gruppens ståndpunkt är att Innanen har i sitt handlande som ordförande för välfärdsområdesstyrelsen varit till skada med tanke på kontinuerlig effektiv verksamhet i välfärdsområdet, och hennes handlande har under februari 2024 varit i strid med riktlinjerna för Centerns fullmäktigegrupp. Gruppen anser därför att Innanen inte kan fortsätta i sitt uppdrag som ordförande för välfärdsområdesstyrelsen utan att riskera välfärdsområdets beslutsfattande och genomförandet av de åtgärder som det ekonomiska läget föranleder."

I motionen föreslås det utifrån det som berättats i motionen att välfärdsområdesfullmäktige tillsätter ett tillfälligt utskott för att utreda,

- om välfärdsområdesstyrelsens presidium åtnjuter välfärdsområdesfullmäktiges förtroende
- vilken är motiveringen för att förtroendet eventuellt har tappats och
- vilka påföljder det att förtroendet eventuellt har tappats har.

Enligt 39 § 2 momentet i välfärdsområdeslagen (611/2021 lagen om välfärdsområden) kan välfärdsområdesfullmäktige under pågående mandattid återkalla uppdragen för ordföranden och vice ordförandena och [sic!] i de organ som välfärdsområdesfullmäktige valt, om någon av dem inte har välfärdsområdesfullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller presidiet i dess helhet.

Presidiet har en viktig ställning i organets arbete, och genom

bestämmelsen vill man se till att organen kan arbeta effektivt och betona ordförandens ansvar (RP 241/2020 vp s. 519).

Kommunförbundets tolkning av motsvarande bestämmelse i kommunallagen är att ett beslut om att återkalla presidieuppdraget innebär att dessa personers förtroendeuppdrag i organet återkallas. Nya ledamöter ska väljas till organet i stället för dem vars presidieuppdrag återkallats. Också den som har hört till presidiet kan bli omvald till ledamot. Efter det väljs ordförande och vice ordförande bland ledamöterna i organet (Kommunförbundet 2021, Återkallande av förtroendeuppdrag till följd av förlorat förtroende, s. 4).

I 39 § 3 momentet i lagen om välfärdsområden föreskrivs att ett ärende som gäller återkallande av uppdrag för förtroendevalda eller ett presidium väcks på framställning av välfärdsområdesstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i välfärdsområdesfullmäktige har tagit initiativ till det. För att motionen ska väckas krävs det att 15 ledamöter har undertecknat den. Kravet i 39 § i lagen gällande antalet underteckningar för att motionen ska kunna väckas uppfylls.

När ett ärende som gäller återkallande av uppdrag för förtroendevalda i enlighet med 39 § har väckts, kan välfärdsområdesfullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott som ska bereda ärendet. Utskottets ledamöter ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige (välfärdsområdeslagen 40.1 §).

Ett tillfälligt utskott är ett särskilt beredningsorgan i ett ärende gällande att återkalla uppdrag för förtroendevalda. När återkallande av uppdrag för förtroendevalda har väckts, ska tillsättande av ett utskott läggas fram för välfärdsområdesfullmäktige för beslutsfattande. Välfärdsområdesfullmäktige beslutar i sista hand genom omröstning om fullmäktigeledamöternas initiativ till tillsättande av ett särskilt beredningsorgan, det vill säga ett tillfälligt utskott (RP 241/2020 vp s. 519).

För att arbetet i det tillfälliga utskottet ska vara så effektivt som möjligt får antalet ledamöter i utskottet inte vara alltför stort enligt Kommunförbundets instruktion gällande motsvarande bestämmelser i kommunallagen. Ett lämpligt antal ledamöter i utskottet är fem, högst sju ledamöter. Det är befogat att ledamöterna i utskottet har personliga ersättare (Kommunförbundet 2021, s. 6).

Vid valet av ledamöter till utskottet måste man beakta kraven i jämställdhetslagen. Enligt 4 a § i jämställdhetslagen ska kvinnor och män vara representerade bland ledamöterna och ersättarna till minst 40 procent vardera. Dessutom är det skäl att fästa vikt vid att sammansättningen är representativ och försöka se till att olika åsiktsriktningar är representerade i utskottet (Kommunförbundet 2021, s. 6).

Det tillfälliga utskottet ska inhämta välfärdsområdesstyrelsens utlåtande i de ärenden som det ska bereda (välfärdsområdeslagen 40.3 §).

Återkallandet av uppdrag med stöd av 39 § i välfärdsområdeslagen kan grunda sig på politiska överväganden, och i välfärdsområdeslagen föreskrivs inte närmare om på vilka grunder återkallande är möjligt. Grunderna ska dock vara sakliga och de kan inte basera sig på godtycke.

Som bilaga:

- Motion av Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige 18.3.2024 jämte underteckningar (ej offentligt på webben)
- Motion av Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige 18.3.2024 utan underteckningar

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige:

1. att den beslutar om ifall det tillsätts ett tillfälligt utskott i enlighet med 40 § i lagen om välfärdsområden för att bereda ärendet gällande att återkalla uppdraget för välfärdsområdesstyrelsens presidium,
2. att ifall den beslutar tillsätta ett tillfälligt utskott, så beslutar välfärdsområdesfullmäktige dessutom
 - a. välja 5 (fem) medlemmar till det tillfälliga utskottet samt en personlig ersättare för var och en av dem,
 - b. utse en ordförande och en vice ordförande för utskottet bland utskottets ordinarie medlemmar,
 - c. att man i utskottets arbete till tillämpliga delar följer föreskrifterna i välfärdsområdets förvaltningsstadga och att ärendena behandlas utifrån ordförandens redogörelse samt att utskottet kan välja en sekreterare åt sig.

Beslut

Innan behandlingen av ärendet inleddes anmälde ordförande Sari Innanen, första vice ordförande Arto Alpia och andra vice ordförande Kristiina Teerikangas jäv och lämnade sammanträdet kl. 11:46 på grund av jävet (motivering för jävet är partsjäv, förvaltningslagen 28.1 § punkt 1).

I 156 § i förvaltningsstadgan står det att om såväl ordföranden som vice ordförandena är frånvarande eller jävig i något ärende, ska det väljas en tillfällig ordförande för sammanträdet eller behandlingen av ärendet.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt enligt Tapio Peltokangas förslag att Tapio Pajunpää fungerar som ordförande under behandlingen av detta ärende.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt föreslå välfärdsområdesfullmäktige,

1. att den beslutar om ifall det tillsätts ett tillfälligt utskott i enlighet med 40 § i lagen om välfärdsområden för att bereda ärendet gällande att återkalla uppdraget för välfärdsområdesstyrelsens presidium,
2. att ifall den beslutar tillsätta ett tillfälligt utskott, så beslutar välfärdsområdesfullmäktige dessutom
 - a. välja 7 (sju) medlemmar till det tillfälliga utskottet samt en personlig ersättare för var och en av dem,
 - b. utse en ordförande och en vice ordförande för utskottet bland utskottets ordinarie medlemmar,
 - c. att man i utskottets arbete till tillämpliga delar följer föreskrifterna i välfärdsområdets förvaltningsstadga och att ärendena behandlas utifrån ordförandens redogörelse samt att utskottet kan välja en sekreterare åt sig.

Paragrafen behandlades sist vid sammanträdet efter § 104.

Mellersta Österbottens välfärdsområdesfullmäktige 11.04.2024 § 20
1224/00.02.00/2024

Beredningen	förvaltningsjurist Viivi Haanpää Som bilaga A § 20: - Motion av Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige 18.3.2024 jämte underteckningar (ej offentligt på webben) - Motion av Centerns grupp i välfärdsområdesfullmäktige 18.3.2024 utan underteckningar
Förslag till beslut	I enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag beslutar välfärdsområdesfullmäktige 1. om ifall det tillsätts ett tillfälligt utskott i enlighet med 40 § i lagen om välfärdsområden för att bereda ärendet gällande att återkalla uppdraget för välfärdsområdesstyrelsens presidium, 2. Ifall välfärdsområdesfullmäktige beslutar tillsätta ett tillfälligt utskott, beslutar välfärdsområdesfullmäktige dessutom a. välja 7 (sju) medlemmar till det tillfälliga utskottet samt en personlig ersättare för var och en av dem, b. utse en ordförande och en vice ordförande för utskottet bland utskottets ordinarie medlemmar, c. att man i utskottets arbete till tillämpliga delar följer föreskrifterna i välfärdsområdets förvaltningsstadga och att ärendena behandlas utifrån ordförandens redogörelse samt att utskottet kan välja en sekreterare åt sig.
Beslut	1. Ledamot Tomi Kivelä föreslog att ett tillfälligt utskott inte tillsätts. Anna Nurmi-Lehto, Manolis Huuki, Hanna-Lea Ahlskog, Pentti Haimakainen, Ulpu Keränen, Ville Leppälä och Marlén Timonen understödde Kiveläs förslag. Ledamot Pasi Kanninen föreslog att välfärdsområdesfullmäktige tillsätter ett tillfälligt utskott för att utreda om

välfrdsområdesstyrelsens presidium åtnjuter fullmäktiges förtroende, vilken är motiveringen för att förtroendet eventuellt har tappats och vilka påföljder det att förtroendet eventuellt har tappats har. Ledamöterna Tuija Leivo-Rintakorpi, Pekka Kauppi, Sakari Ruisaho och Kai-Eerik Käsälä understödde Kannianens förslag.

Ordförande konstaterade att det måste förrättas en omröstning i ärendet. Som omröstningsförfarande godkändes namnupprop så att de som understöder Pasi Kannianens understödda förslag röstar JA och de som understöder Tomi Kiveläs understödda förslag röstar NEJ. I omröstningen röstade 37 personer JA och 21 personer NEJ, och en person röstade blankt. Välfrdsområdesfullmäktige beslutade tillsätta ett tillfälligt utskott i enlighet med omröstningsresultatet i enlighet med Kannianens förslag. Listan på hur det röstades finns som bilaga B. Manolis Huuki reserverade sig skriftligen (bilaga C).

2. Ledamot Pasi Kannianen föreslog de följande som medlemmar och personliga ersättare i det tillfälliga utskottet:

Pasi Kannianen (Centern) / ersättare Antti J. Saari (Centern)
Anja Törmä (Centern) / ersättare Faisa Egge (Gröna)
Risto Koljonen (SDP) / ersättare Tiina Isotalus (SDP)
Pekka Kauppi (Saml) / ersättare Helinä Marjamaa (Saml)
Timo Sillanpää (Sannf) / ersättare Matti Kalliokoski (Sannf)
Margita Lukkarinen (SFP) / ersättare Hans Snellman (SFP)
Virpi Ali-Haapala (KD) / ersättare Jaana Puumala (VF)

Kannianen föreslog dessutom att Pasi Kannianen blir utskottet ordförande och att Risto Koljonen blir vice ordförande. Det förslag som ledamot Kannianens lade fram var ett gemensamt förslag av fullmäktigegruppernas ordförande.

Anneli Palosaari understödde Kannianens förslag.

Ledamot Pentti Haimakainen föreslog att Timo Sillanpää väljs till det tillfälliga utskottets ordförande. Haimakainens förslag understöddes av Ulpu Keränen, Manolis Huuki, Anna Nurmi-Lehto och Ville Leppälä.

Välfrdsområdesfullmäktige beslutade enhälligt om medlemmarna och de personliga ersättarna i det tillfälliga utskottet i enlighet med Kannianens förslag, med undantag av val av det tillfälliga utskottets ordförande.

Ordförande Konstaterade att det måste förrättas omröstning gällande valet av det tillfälliga utskottets ordförande. Som omröstningsförfarande godkändes namnupprop så att de som understöder Pasi Kannianens förslag röstar JA och de som understöder Pentti Haimakainens understödda förslag röstar NEJ. I omröstningen röstade 44 personer JA och 13 personer NEJ och 1 person röstade blankt. Välfrdsområdesfullmäktige fattade beslut i ärendet i enlighet med det förslag Pasi Kannianen lade fram och som gruppernas ordförande hade kommit överens om gemensamt. Listan över hur det röstades finns som bilaga D.

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade välja medlemmar och personliga ersättare till det tillfälliga utskottet och att utse en ordförande och vice ordförande för utskottet enligt det följande:

Pasi Kanninen (Centern), ordförande / ersättare Antti J. Saari (Centern)

Anja Törmä (Centern) / ersättare Faisa Egge (Gröna)

Risto Koljonen (SDP), vice ordförande / ersättare Tiina Isotalus (SDP)

Pekka Kauppi (Saml) / ersättare Helinä Marjamaa (Saml)

Timo Sillanpää (Sannf) / ersättare Matti Kalliokoski (Sannf)

Margita Lukkarinen (SFP) / ersättare Hans Snellman (SFP)

Virpi Ali-Haapala (KD) / ersättare Jaana Puumala (VF)

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade enhälligt i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag att man i utskottets arbete till tillämpliga delar följer föreskrifterna i välfärdsområdets förvaltningsstadga och att ärendena behandlas utifrån ordförandens redogörelse samt att utskottet kan välja en sekreterare åt sig.